

Objectivering als beleid

Wat denken degenen die maand in, maand uit dit blad volschrijven, eigenlijk te bereiken? Zij schrijven onveranderlijk *over* beleid; schrijven ze ook *voor* het beleid? Hopen ze te worden gehoord op de plaatsen waar hun geluid hoorbaar moet zijn? Geloven ze invloed uit te oefenen op de loop der dingen?

Het lijken nogal brute vragen, zij het dat ze de redactie nog méér raken dan de medewerkers, zodat het zoeken naar een antwoord allereerst als een redactioneel gewetensonderzoek kan worden opgevat.

Wie schrijft over beleid, in een blad als dit, zal in ieder geval niet het hooggestemde standpunt huldigen dat onze oosterburen zo lang plachten vol te houden: het aanvaarden van een onoverbrugbare kloof tussen cultuur en politiek, tussen *Geist* en *Macht*. Evenmin echter zullen de auteurs de verwachting hebben dat zij direct invloed hebben op het actuele gebeuren. Daarvoor zijn actueler publiciteitsmedia beschikbaar, om maar te zwijgen van actueel gericht activisme. Resteert een tussenpositie, te definiëren als het geloof in het nut van afstandelijke betrokkenheid, onderkoeld engagement, objectiverende weging en waardering. Dat geloof kan alleen intact blijven indien de redelijke verwachting bestaat dat beleid een rationele kern heeft en dat beleidsmakers en beleidsadviseurs andere maatstaven erkennen dan eigenbelang en partijpolitieke keuze.

Bovendien zal men moeten aannemen dat degenen die in beleidsbeslissingen zijn betrokken, in staat worden gesteld hun activiteit enigermate te objectiveren. Dat leidt dan weer tot de veronderstelling dat het beleidssysteem een ingebouwde capaciteit heeft objectiverende informatie te verwerken.

Gesproken wordt van een capaciteit tot verwerking, niet van een ontvankelijkheid voor recepten. Beleid heeft immers niet alleen eigen gezichtspunten maar is bovendien een actief zich bewegen en opstellen uit eigen impulsen, zodat recepten, ook al waren ze te verstrekken, niet zonder meer mogen worden aanvaard.

De inhoud van deze laatste aflevering van de vierde jaargang demonstreert wat hierboven in abstracto is omschreven. De auteurs van de bijdragen zijn toeschouwers, geen deelnemers aan het beleid. Om die reden kunnen ze niet anders doen dan de uiterst actuele vraagstukken die zij analyseren – kabinetsformatie, werkloosheid, beleid in crisissituaties – afstandelijk benaderen, in een poging het objectiveringsgehalte van het beleid enigszins te verhogen, en waar dat mislukt, in ieder geval het objectiveringsgehalte van het denken over beleid. Wie op zoek is naar een beleidsformule voor dit blad, zou hier kunnen aanknopen.